

IFT-POSTEN

NYTT FRA INSTITUTT FOR FYSIKK
OG TEKNOLOGI
UNIVERSITETET I BERGEN

INSTITUTLEDERENS LEDER

Det er nå gått en uke siden vi tilbrakte en dag sammen på Ørnen. Jeg tror mange av oss opplevde det som en positiv dag, og noe av de mest positive av oss påpekte at det fantes godbiter også utenom lunchen. Jeg nytter like godt anledningen til å dvele litt med hva vi fikk ut av denne dagen.

For mange var det nok et høydepunkt å få presentert EnTek bygget, og få et innblikk i hvordan det vil løfte hele nærområdet med sin åpne og kontaktbyggende arkitektur, men dagen åpnet med at Harald Walderhaug gav oss en betimelig påminnelse om at det skjer viktige ting på studiefrenten som vi må ta inn over oss. Vi står foran en stor jobb med å revidere studieprogram- og emnebeskrivelser, og alle emneansvarlige må delta i dette.

Så fikk vår relativt nye kommunikasjonskonsulent Asbjørn Leirvåg presentert seg selv og problemstillinger rundt synlighet og oppmerksomhet. Det er viktig at vi bruker han når vi har spesielle saker som vi ønsker å løfte opp og frem.

Videre fikk vår instituttkontakt fra BTO, Dag Einar Finne, satt innovasjon og muligheter gjennom BTO på kartet. Vi har allerede hatt flere gode prosjekt med dem, og håpet er at vi skal få flere. Kanskje noen gode ideer dukker opp neste fredag hvor vi planlegger å invitere alle PhD studentene og postdokene til innovasjonslunchmøte på BTO.

Roar Nese forklarte oss betydningen av systematisk HMS arbeid, og her er det stort rom for forbedring for oss alle. Kun 3 avviksmeldinger fra vårt institutt hittil i år er et så oppsiktsvekkende lavt og urealistisk tall at det kan fortjene en avviksmelding i seg selv. Fra nå av blir det bedre!

Etter lunch ble status på Scenario 2030 prosessen ble lagt frem av Helge Dahle. Han la frem tall på hvordan vi i stadig større grad er blitt avhengig av ekstern finansiering, og det kom også godt frem at vi for tiden faktisk gjør det bra på dette området. I 2015 utgjorde for første gang eksternfinansieringen over halvparten instituttets budsjett. I dialogen som fulgte innlegget fremkom det en viss skepsis til om endring av fakultetsstrukturen ville løfte denne utviklingen ytterligere.

Etter fokus på eksternfinansiering og fakultetsstruktur fortalte Knut Børve oss hva vi egentlig lever av. Svaret viste seg å være Staten. Selv de midlende vi konkurrer om kommer hovedsakelig fra staten. Så en enkel måte å få ut mer penger på er å se hvordan staten kanalisere sine midler, og en viktig kanal som vi kan gripe fatt i er studentene. Hvis vi får flere studenter til å komme til oss, og de leverer flere studiepoeng pr. semester, fullfører sine grader og aller helst forsetter til de er ferdige med en PhD grad så kan vi se frem til fremgang og bedre tider. Her er det bare å ta tak!

Jeg takker alle bidragsytere som gjorde at dagsseminaret ble veldig bra

“A man may be a pessimistic determinist before lunch and an optimistic believer in the will's freedom after it.” [Aldous Huxley](#)

God helg,

Øyvind

Følg oss på
Facebook

JAN ERIK ROSSOW, fra arkitektgruppen Cubus, presenterte det planlagte EnTek bygget. Det ser ut til å bli en fantastisk tilvekst i Universitetsmiljøet. Vi gleder oss til å se det ferdig oppført.

ÅPNING AV NYTT SYKKELPARKERINGSHUS FOR STUDENTER OG ANSATTE I ALLÉGT 55

Sykkelsjefen i Bergen kommune, Einar Johan Grieg, overrekker diplommet som sier at UiB og rektor Dag Rune Olsen nå er Sykkeldynamo. Foto: Tor H. Monsen.

Universitetet blir dynamo for økt sykkelbruk, les [reportasjen](#) fra På Høyden 31. oktober 2016

Mens hele instituttet var på dagsseminaret på Ørnen, ble det nye sykkelhuset, behørig åpnet. Vi ber dere benytte dette flotte tilbudet, og så skal vi få ryddet og ordnet opp i vårt gamle tilbud i inngang østfløyen.

PHD-DISPUTAS

Cand.Scient. Idar Mestad disputerer for PhD-graden med avhandlingen:

"The bouncing ball bounced highest because it had a larger bouncability"

Tid: Fredag 4. November 2016, kl. 13:15

Sted: Auditorium 5, Realfagbygget

Opponent: Senior Lecturer, ph.d. Per Morten Kind, Durham University, Storbritannia

Opponent: Professor, dr.scient. Marianne Ødegaard, Universitetet i Oslo

Øvrig medlem i komiteen: Professor, ph.d. Bjarne Stugu, IFT

Leder av disputasen: Professor Per Osland, Universitetet i Bergen

[Pressemelding](#)

Adgang for interesserte tilhørere. Velkommen til lokalet i god tid før disputasen!

SEMINAR OM PRAKTISK ARBEID I NATURFAG

Tid: Fredag 4. november kl. 10:15 – 12:00 **Sted:** Auditorium 5 i Realfagbygget 3. etg.

Til Idar PhD-kandidat Idar Mestad arrangerer vi seminar med **Dr. Per Morten Kind** og **Prof. Marianne Ødegaard** som er opponenter på disputasen.

[Program](#)

Praktisk arbeid i naturfag - Et tankskip uten fører

v/ Senior Lecturer Per Morten Kind ved Duram University

På Forskerføtter i naturfag

v/ Prof. Marianne Ødegaard ved Universitetet i Oslo

Alle interesserte er velkomne!

TID FOR PENSUMLISTER

Årets frist for innlevering er 11. november 2016.

akademika

Hvorfor trenger vi informasjon så tidlig?

- En del studenter ønsker å skaffe seg pensum allerede før juleferien. For å sikre at vi har bøkene inne til riktig tid, til riktig pris og riktig mengde.
- Vi arbeider sammen med våre leverandører for å kunne tilby gunstige pensumpakker til studentene. Dette tar også tid.
- Jo tidligere vi får pensumlister, jo tidligere får forlaget beskjed, jo mindre fare for at forlaget er eller blir utsolgt for den aktuelle tittel.

Hva trenger vi?

- At du fyller ut (så mye som mulig) og [returnerer vedlagte skjema](#) (litteraturliste).
- Ved uendret pensumliste trenger vi også beskjed.

Skulle noe endre seg etter skjema er sendt inn trenger vi beskjed så fort som mulig.

SI HVA DU MENER

STUDIEBAROMETERET

ER DU 2.- ELLER 5.-ÅRSSTUDENT? SI HVA DU MENER OM STUDIEPROGRAMMET DITT!

Studiebarometeret spør studenter over hele landet om de er fornøyd med eget studieprogram. Undersøkelsen sendes ut via e-post og SMS fra og med **11. oktober**.

Resultatene offentliggjøres på www.studiebarometeret.no. Her kan du sammenligne studieprogrammer over hele landet.

Ditt svar er viktig i arbeidet med å forbedre studiekvaliteten!

30 GAVEKORT PÅ OPPTIL 5000 KR
FØLG STUDIEBAROMETERET PÅ FACEBOOK

For studenter på 2. eller 5. år i utdanningsløpet:

Si din mening om studieprogrammet ditt!

Svar på spørreundersøkelsen ved å følge denne linken:

<http://www.nokut.no/studiebarometeret/login>

Svar før **8. november** og du er med i trekningen av 30 gavekort på 5000 kroner.

I tillegg vil alle studentene på studieprogrammet ved MN-fakultetet med høyest svarprosent bli premiert med boller og brus.

DET MATEMATISK-NATURVITENSKAPELIGE FAKULTET

UNIVERSITETET I BERGEN

SØKNADSDATABASEN FOR FOND OG LEGATER -

for ansatte, stipendiater og studenter ved UiB

Søknader leveres [her](#).

Søknadsfrist er 1. desember, 2016

Ansatte (forskere) kan søke:

- UiB om støtte til [vitenskapelige reiser og forskningstermin](#). Merk at støtte til forskningstermin gis nå til ansatte som har fått innvilget forskningstermin i tildelingsperioden.

- [Bergen Universitetsfond](#)

- [Olsens legat](#):

Studenter og stipendiater kan søke:

- [Olsens legat](#)

- [Meltzers prosjektstipend](#). Styret for Meltzerfondet vedtok 10.10.2016 en ekstra tildeling på kr 550.000 pr år over 3 år til studiestipend, fortrinnsvis til internasjonalisering.

- [UiBs studentlegat](#)

SINGLE-CELL RNA SEQUENCING: A MODERN MICROSCOPE -

Horisontforedrag av Rickard Sandberg.

The lecture will exemplify new insights from recent advances in molecular analyses of individual cells, transforming modern biology and medicine.

The lecture (held in english)

Recent advances in molecular analyses of individual cells are transforming modern biology and medicine. In a high-throughput and cost-effective manner, cells of any organ or tissue can nowadays be subjected to detailed molecular characterization that will identify the activity levels of genes within each cell. The molecular profiles of cells enables researchers to group cells into cell types and further characterize their activity states or identify novel sub-types. Single-cell RNA-sequencing is becoming the modern microscope where molecular insights into the unique activities of different cell types will be gained. It has now become realistic to identify all the cell types in various tissues (and even our whole body) and to map out how these cells are affected in pathological tissues. In this seminar I will describe the advances in our abilities to study gene activities in individual cells, and exemplify new insights in biology and medicine gained from such analyses, as well as discuss future developments and applications of this exciting technology.

Time: Thursday 10th of November

Place: Egget at Studentsenteret

Refreshments will be served from 15.45. The lecture starts at 16.15.

Everybody is welcome to a Horizons lecture

Tid: Torsdag 10. november

Sted: Egget på Studentsenteret

Lett servering fra kl. 15.45. Selve foredraget begynner kl. 16.15.
Foredraget holdes på engelsk.

Alle er hjertelig velkommen til horisontforedrag

[Facebook](#) / [Bli med Horisontgruppen på Facebook](#)

Rickard Sandberg

[Professor Rickard Sandberg, ved Karolinska institutet](#), er en av pionerene som har ledet an i utvikling av teknologi for sekvensiering av DNA og RNA fra enkeltceller. Denne revolusjonerende teknologien gir oss data for alle gener som er aktive i celle for celle. Tidligere har vi måttet nøye oss med data basert på gjennomsnittet i mange celler. Enkeltcellesekvensiering gir mulighet for finere inndeling av ulike cellertyper i vev og organer og f.eks. kreftsvulster. Men teknologien gir også innsikt i hvordan selve genavlesningsprosessen foregår. Enkeltcellesekvensiering ble i 2013 kåret til årets metode av "Nature Methods" og professor Sandberg er prisbelønnet for sitt pionerarbeid med, bl.a. Anders Jahres medisinske pris for yngre forskere i 2014.

VELFERDSTILBUD - DNS- MUMMITROLL I KULISSENE

Høstens barne- og familieforestilling på Store Scene:

Mummitroll i kulissene av Tove Jansson

Teateret er et underlig, magisk sted hvor det mest utrolige kan skje. Det oppdager Mummitrollet og vennene hans når de må søke ly hos teaterrotten Emma og plutselig selv står på scenen.

Mummidalen trues av oversvømmelse og innbyggerne må evakueres. Mummitrollet, Lille My, fru Filifjonka og hushjelpen Misa blir innkvartert i en bygning som kommer seilende på havet. I begynnelsen synes de alt er litt rart og litt nifst. Det viser seg at de er kommet til et teater, og selv om teaterrotten Emma først er uhyre skeptisk, så får Mummitrollet etter hvert ansvar for å lage ukens premiereforestilling.

"Mummitroll i kulissene" er en hjertevarm fortelling om alt det spennende som teateret har å by på. Og selvsagt blir det musikk og mye humor til glede for hele familien. Anbefales fra 4 år og oppover.

Regissør: Catrine Telle. Scenograf/kostymedesigner: Tore Sæther. Med: Christine Hope, Pål Rønning, Reny Gaassand Folgerø, Marianne Nielsen, Ane Skumsvoll, Stig Amdam og Åge Vaksdal.

Ansatte på UiB tilbys gode billetter til "Mummitroll i kulissene" torsdag 17. og fredag 18. november kl. 16.30. UiB pris kr. 100 (ord. pris kr. 170). Billetter kan kjøpes til denne prisen til og med 11. november.

Ønsker du å kjøpe [billetter på nett](#)? Velg ønsket forestilling ved å trykke "**kjøp billett**". Klikk deg så inn via "**hjelp meg med å finne de beste billettene som er tilgjengelige**". Velg priskategori **Ansatt UIB, kode 2016UIB**

Skriv inn ønsket antall billetter og maskinen velger nå av gode seter som vi allerede har holdt av til dere. Fortsett til betaling ved å logge deg inn til kassen. Om du ikke allerede har en kundekonto hos Ticketmaster, må du registrere deg før du går videre til betaling. Dette gjør du kun første gang.

Ønsker du å kjøpe billetter på vårt billettkontor: Telefon 55 60 70 80 | E-post dns@dns.no

Åpningstider: Mandag - fredag 09.00 - 20.00. Lørdag 11.00 - 18.00

MAKULERING AV KONFIDENSIELLE DOKUMENTER

Der står nå ett stort bosspann for sikker makulering nede hos [Villy](#). Der kan dere bli kvitt gamle eksamensoppgaver, konfidensielle papir som ikke trengs mer, o.l. på en sikker måte. Det er et låst spann, som blir hentet av Fretex og destruert på en meget ordentlig måte.

Spannet blir stående ut neste uke (tom 7.11).

Så benytt sjansen, og få ryddet vekk alt unødvendig hyllefyll; kontakt Villy.

IKKE LENGRE VED IFT? ØNSKER DU Å FORTSATT MOTTA IFT-POSTEN?

Dersom du ønsker å fortsatt motta IFT-posten etter at du har avsluttet studiet eller arbeidsforholdet, eller kjenner noen som gjerne ønsker å stå på mailinglista vår, kan du sende en e-post til : ift-posten@ift.uib.no.

BRANNVERNOPPLÆRING HØSTEN 2016

Alle ansatte ved UiB skal ha gjennomført [brannvernopplæring, teori og praksis](#). Brannvernopplæring følgende datoer på studentsenteret - Parkveien 1 teori kl. 09.00-10.00 - praktisk slukking kl. 10.00-11.00 ute på plassen:

29.09.16 seminarrom A

20.10.16 seminarrom A

03.11.16 seminarrom A

17.11.16 -Engelsk seminarrom A

08.12.16 seminarrom A

Alle ansatte ved UiB skal ha gjennomført brannvernopplæring, teori og praksis. Lovfestet i brannloven og HMS forskriften. Et kurs som går over 2 timer, 1time teori og 1 time praktisk slukking

GRUNNLEGGENDE KURS I FØRSTEHJELP 8. OG 9. NOVEMBER 2016

INNHold:

- Vurdering av skadested, sikkerhet
- Varsling av nødetat
- Vurdering og undersøkelse av syk/skadet person
- Frie luftveier
- Bevisstløs person og sideleie
- Livløs person og hjerte-lungeredning
- Fremmedlegeme i luftveier
- Praktisk trening
- Eksempler på konkrete sykdoms- og skadetilfeller omtales underveis

KURSDAGER: Tirsdag 8. november eller onsdag 9. november

TID: Kl. 0830 – kl. 1130

STED: Møtelokalet A+B i underetasjen, Museplassen 1, inngang fra Prof. Keysersgt.

ANTALL: Max. 20 deltakere pr. kurs

KURSLEVERANDØR: Fredrik Bærheim, NUI AS

[PÅMELDING](#)

Godt HMS-arbeid kjennetegnes i stor grad ved gode arbeidsvaner og godt arbeidsmiljø, og utgjør et stort konkurransefortrinn for virksomheten.

Et godt og systematisk HMS-arbeid bidrar til lønnsomhet og styrker bedriftens omdømme. HMS-arbeidet er viktig for å skape et godt arbeidsmiljø for den enkelte og for at bedriften skal nå sine mål.

UNIVERSITETSHYTTENE

Ny søknadsperiode for hyttene på Ustaoset vinteren 2017

Det er nå åpnet for elektronisk søknad til U-heimen, Ottesheimen og Butten på Ustaoset for vinteren 2017, i perioden 1. januar - 2. april 2017.

Det er en felles trekning for alle hyttene. Ved søknad om hytte må man prioritere både ønsket hytte og ønsket periode.

Avbestillingsfrist for tildelt hytte er endret til 30 dager før leieperiodens start for å unngå gebyr for avbestilling.

Man må benytte [UiBs elektroniske hyttesystem](#) ved å logge seg inn med sitt UiB brukernavn og passord. Ved første gangs søknad om hytte må man legge inn noe informasjon f.eks. fakturaadresse. Alle søknader må registreres i det elektroniske hyttesystemet for å komme med i trekningen.

Søknadsskjema og informasjon om hyttene finnes også på Ansattssidene under «Mitt ansattforhold» -«Velferd»- «Velferdshytter til utleie». Logg inn med ditt UiB brukernavn og passord fra en UiB-maskin eller via [VPN-løsning](#).

Søknadsfristen er **1. november**, trekningen foretas **4. november 2016**.

New application period for the cottages at Ustaoset, winter 2017

It is now opened to apply for U-heimen, Ottesheimen and Butten at Ustaoset for the winter period from 1 January until 2 April 2017.

Cancellation deadline is 30 days before the rental period starts to avoid penalty for cancellation

Please use [the UiB electronic cabin system](#) by logging in with your registered username and password. Upon initial application you must enter some information for example invoice address.

All applications must be registered in the electronic cabin system to be included in the draw.

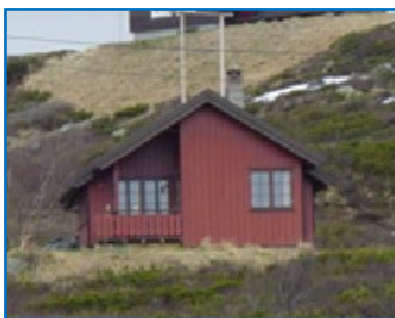
Application forms and information can also be found at the Employee Pages under "Employment conditions" - "Welfare" - "Cabin hire (NO)" - logging in

with your registered UoB username and password from an UoB-computer or by using the [VPN-logon](#)

*The application deadline is **1 November**, drawing will be done **4 November 2016**.*

Ottesheimen

U-heimen

Butten

JULEBORD 2016

Årets julebord blir den 25. november

Hold av kvelden og gå ikke glipp av Årets begivenhet. Vårt husband spiller glimrende underholdnings- og dansemusikk .

[Skjema for påmelding](#). Det må settes en grense for antall deltakere p.g.a. plassbegrensning, så meld deg på snarest.

Betalingsfrist senest 18. november til Karen-Margrete i ekspedisjonen (eller til Gjert på rom 348 i hennes fravær)

MED NY FORSKING KAN STIAN LØYSE MYSTERIET I ISDALEN

[Moderne atomforskning kan gi gjennombrøt](#)

Stian Suppersberger Hamre forskar mellom anna på middelalderskjelett, men hjelper og politiet med til dømes identifisering av beinrestar. Isotopanalyse er eit av verktøya hans. Foto: Dag Hellesund

h-BAR er åpen i kveld, og hver fredag framover fra klokken 19.00 til klokken 01.00.

Mer info på [H-bars facebookside](#). H-bar drives av Fagutvalget ved instituttet og er primært for instituttets studenter, men ansatte er også velkomne!

PUBLIKASJONER UKE 43 OG 44

Til de som savner publikasjoner en er med på eller kjenner til at er utgitt (hvor noen på IFT er forfattere/medforfattere):

Det viser seg at det ikke er alt som kommer med i «Web of Science» hvor vi henter publikasjonene fra. Hvis dere gir meg opplysningene med forfattere , publikasjonstittel, hvor det blir gitt ut og tid, setter jeg det inn her.

- Dimcevski, G.; Kotopoulis, S.; Bjånes, T.; Hoem, D.; Schjøtt, J; Gjertsen, B.T.; Biermann, M.; Molven, A.; Sorbye, H.; Mc Cormac, E; Postema, M.; Gilja, O.H.; **“A human clinical trial using ultrasound and microbubbles to enhance gemcitabine treatment of inoperable pancreatic cancer”**. Journal of Controlled Release 2016;243:172-181.
- Buanes, T.; Dale, O.; Eigen, G.; Kastanas, A.; Liebig, W.; Lipniacka, A.; Maeland, S.; Latour, B. Martin Dit; Rosendahl, P. L.; Sjursen, T. B.; Smestad, L.; Stugu, B.; Yang, Z.; Zalieckas, J.; et al.: **“Search for scalar leptoquarks in pp collisions at root s=13TeV with the ATLAS experiment”** Atlas Collaboration View ResearcherID and ORCID NEW JOURNAL OF PHYSICS Volume: 18
- Hisken, H.; Enstad, G. A.; Narasimhamurthy, V. D.: **“Suppression of vortex shedding and its mitigation effect in gas explosions: an experimental study”** JOURNAL OF LOSS PREVENTION IN THE PROCESS INDUSTRIES Volume: 43 Pages: 242-254
- Buanes, T.; Dale, O.; Eigen, G.; Kastanas, A.; Liebig, W.; Lipniacka, A.; Maeland, S.; Latour, B. Martin Dit; Rosendahl, P. L.; Sjursen, T. B.; Smestad, L.; Stugu, B.; Yang, Z.; Zalieckas, J.; et al.: **“Measurement of the angular coefficients in Z-boson events using electron and muon pairs from data taken at root s=8 TeV with the ATLAS detector”** Atlas Collaboration View ResearcherID and ORCID JOURNAL OF HIGH ENERGY PHYSICS Issue: 8
- Lyu, Fanchao; Marisaldi, Martino; et al.: **“Ground detection of terrestrial gamma ray flashes from distant radio signals”** GEOPHYSICAL RESEARCH LETTERS Volume: 43 Issue: 16 Pages: 8728-8734
- Reyes-Guerrero, Jose Carlos: **“Experimental Broadband Channel Characterization in a Sea Port Environment at 5.8 GHz”** IEEE JOURNAL OF OCEANIC ENGINEERING Volume: 41 Issue: 3 Pages: 509-514

NYTTIGE LENKER

[Nettsider for IFT](#)
[Kontaktinfo for IFT-adm.](#)

[Administrativt utviklingsprosjekt ved MN-fakultetet](#)
[Fakultetets nettsider](#)
[Fakultetsstyret](#)
[Fakultetets strategiplan](#)
[HMS-portalen](#)

[Det sentrale organisasjonsutviklingsprosjektet](#)

[Tidligere utgaver av IFT-posten](#)

Nettavisen [På Høyden](#)
 Fagutvalget ved IFT: <http://fft.uib.no/> / [Facebook](#)

[Telefonkatalogen](#) (internt ved UiB)

[UiBs intranett - personalsider](#)

[Personalportalen](#) (PAGA)

[BRITA](#) (IT-hjelp)

[LYDIA](#) (transport)

[SEBRA](#) (brukerkonto)

[Campusbussen](#)

[Cristin](#)

[Pubmed](#)

[The UiB Magazine](#)

[Universitetsbiblioteket - Fysikk og Teknologi](#)

[Alment om bibliotek for realfag](#)

[Nye doktorgrader ved UiB](#)

[Ledige stillinger ved UiB](#)

[Ofte stilte spørsmål: A - W](#)

IFT-POSTEN UTGIS AV
INSTITUTT FOR FYSIKK OG TEKNOLOGI, UiB
TELEFON: +47 55 58 27 61
KONTAKT: POST@IFT.UIB.NO
IFT-POSTEN@IFT.UIB.NO